

RÖVID HIREK

KOPENHÁGA. A dán kormány komolyan foglalkozik a Németországból menekült zsidók problémájának megoldásával.

OSIEK. Egy új Bne-Britih páholy létesítették Oslóban, amely a hadok ilyen páholyi jogszabályainak.

BUCURESTI. A nepokban megolaltuk Bucurestiben az első „Palesztinai Kereskedelmi Ügynökség” M. Kofler metrik vétele-e aati.

POSEN. A poseni fővárosyék 2 évi fogháza állt egy dlat, hermat pedig 18 hónapra, neri bombát dobtek egy zsidó kereskedő zizletébe.

BÉCS. Az új bécsi városi tanácsba kineveztek két zsidó tanácsost, mint a bécsi zsidó képviselőit, nevezni dr. Jakob Ehrlich és Leopold Lengert.

VARSO. A olkák-dl ünnepek alatt a Versó környeki fővárosyeken letartották a „national-radikális párt” v. alatt ismeretes antiszemita pártnak minitgye 300 tagját.

BRESZLIA. A breszlui bíróság Kurl Kurzbach zsidó baromfi-kereskedő 5 hav fogháza írtá, mivel olyan szörnyeseket találtak nála, amelyeket nyugalis előírások szerint vágtek le.

RIGA. Dubin zsidó képviselő intervenciójára Oulbis mezőgazdasági miniszter 6000 latot vevett be a költségvetésbe a zsidó mezőgazdasági iskolák támogatásának céljára.

PÁRIS. A nepokban ünnepele a párisi ortodox zsidóság Rabbi dr. Wetzkopf 98 éves születési és 75 éves papi jubileumát.

BELGIN. A dossal rendőrség rendeltet adott ki, melynek értelmében a zsidó kereskedők egységeit csak zsidó névtűket hirteljük ki.

BERLIN. A dossal rendőrség rendeltet adott ki, melynek értelmében a zsidó kereskedők egységeit csak zsidó névtűket hirteljük ki.

BELORÁD. A közoktatásiügyi miniszter azt a rendelkezést, amelynek értelmében a zsidó tanulók részére kötelezők lettek volna az iskolákat látogatni.

LONDON. Canterbury angol érsek a „Times” hasábjain foglalt állást a „Stürmer” által kibocsátott iratális vérd szám ellen.

MUNKÁCS. Spira munkácsi főrabbi a bíróság 500 korona büntetésre írtá, mert az elmúlt évben, amikor a pártizmi hárságok adólatározás 1-jében lafolelták héber könyvtárát, azokat rabláknak nevezte.

Miért hallgatnak a román nacionalista lapok, a hitleristák támadásaira

A németországi hitlerista újságokban egyidő óta erős támadó cikkek jelennek meg Románia ellen. Erdős azonban, hogy egyetlen román nacionalista lap sem válaszolt reá.

„A „Frankfurter Zeitung”-ban, a Harmadik Birodalom vezetőnek hivatalos lapjában, megjelent egy nagy oldalas melléklet azon német cikk részere, akik a Birodalom határain kívül élnek, és akiknek számár körülbelül 35 millióra becsülik Az erdélyi szászok elég jó helyet foglalnak el ezen mellékletben, mint a nem zetsocialista eszme propagálói.

„A román „nacionalista” lapok, míg máskor minden kisebbbgi megmondásban „nemzet” veszedelmét kiáltanak most jobbnak láják még mindég a hallgatást. Egyetlen szóval sem tiltakoznak a hitlerista lapok román ellenes támadásaira.

— Mi hír Careiban? A helybeli Mizrach vezetőségének sikerült kivánnia a Rózpónnál, hogy Careiban létesítsen egy chelucatelepet.

— Osztokodás. Achmed és két arab társa éppen a piacról jönnek, ahol együttesen két kecskét és egy barányt vásároltak.

— A jogos kérés. Abdül késő éjszaka indult az erdőbe, de közben elvesztette a fejcséjét, amit a korom sötéttség miatt nem tudott újra megtalálni.

— Rabbi Pinchas, a korici mondésaiból: — En korán kelek és imádkozom napkeltevel, még mielött a világ megtelik mindentéle hiábavalóságokkal.

— Csehszlovákiai előfizetők figyelmét felhívjuk arra, hogy Kabinstein Samu urunk előfizetési listájára és az igazolási lapra van. Felkérjük nb. olvasóinkat, hogy munkájában öt támogatni sziveskedjenek.

— Pályázati hirdetmény. Alulírott oradeai izr. Szentgyörgyi a kórházban megüresedett sebészorvosri állásra erennel pályázatot hirdet.

— A palesztinai humorból. A bevándorló német zsidók iránti elfogultságot gunyolja ki a következő anekdota: Kérdés: Azt mondják a német bevándorlókról, hogy nem Cion iránti szerelméből, hanem Hitler intézkedése folytán jöttek Palesztinába.

— Pályázati fi. tételek személyesen vagy írásban megudhatók a kórházigazgatóságtól, ahová a pályázatok is benyújthatók, I. évi június hó 15-ig. Oradea, 1934 május hó 5. Szentgyörgyi vez. lésőségek.

ZSIDÓ HUMOR ÉS KISZSIDÓ TÖRTÉNETEK

Féltreírta...

Egy lengyel hírsorsosunk a bécsi Maria-hillertir, ssén sétál. Egyszerre csak elkezd szakadni az eső és benegy a Gerngross-áruhába, hogy egy esernyőt vegyen.

— Erste Stock, — mondja a portás. — Ich brauch aber nur einer Schirm, — tiltakozik hírsorsosunk. — Erste Stock. — Eine Frechheit — mormogja magában zsidó testvérünk miközben kimegy az áruházból.

— So ein Pech, — mormogja magában a mi barátunk — ich hab mir e Billert gekauft und es ist grad aus.

— Neunzehnhundertundfünfzig, — feleli a portás. — So was, — nyugli hírsorsosunk — jetzt muss ich ein Jahr warten.

— Ti kettő, mondja megfontoltan Achmed — veszitek az egyik kecskét, én meg a barányt vessük a másik kecskét és már rendben is leszünk.

— Meg kell mondjak bátran, mert csak így remélhető, hogy egy eljövendő korban talán azokhoz kerül a kormányzás, akik megértik azt, hogy a mai zsidóságot az ő szemia világban, nem az a legfontosabb, hogy a zsidó vallás legbiztosabb oszlopait azok jűreszeljék el, akikre éppen ellenkezőleg, az a hivatalos várho, hogy megszüllérik őket az ostriópok.

— Helyes, de, összeállításában, hűbebebalázs módjára, mindenféle ugynevezett dltöröktől ünnek a rabbi. A legszentebb és legmagasztosabb intzménye kelene és legyen a zsidó életnek és meg kell mondjuk nyíllan és őszintén, hogy semmi sem tud olyan romboló destruktív hatást kiváltani, mint éppen ezek az ugynevezett dltörök, amelyek a hitközségek berteiben leő plátok volnának hivatottak egyszerűségeink korra lerátni.

— Oradeán három főrabbi, akik hisz vicandis hitközség apró „machlujke”-hez vannak szovia, egy negyzer családából álló tekintélyes hitközség ügyében „öbtenek” napi ezer le tehenhínti ügyért.

— Oradeán három főrabbi, akik hisz vicandis hitközség apró „machlujke”-hez vannak szovia, egy negyzer családából álló tekintélyes hitközség ügyében „öbtenek” napi ezer le tehenhínti ügyért.

— Oradeán három főrabbi, akik hisz vicandis hitközség apró „machlujke”-hez vannak szovia, egy negyzer családából álló tekintélyes hitközség ügyében „öbtenek” napi ezer le tehenhínti ügyért.

— Oradeán három főrabbi, akik hisz vicandis hitközség apró „machlujke”-hez vannak szovia, egy negyzer családából álló tekintélyes hitközség ügyében „öbtenek” napi ezer le tehenhínti ügyért.

— Oradeán három főrabbi, akik hisz vicandis hitközség apró „machlujke”-hez vannak szovia, egy negyzer családából álló tekintélyes hitközség ügyében „öbtenek” napi ezer le tehenhínti ügyért.

— Oradeán három főrabbi, akik hisz vicandis hitközség apró „machlujke”-hez vannak szovia, egy negyzer családából álló tekintélyes hitközség ügyében „öbtenek” napi ezer le tehenhínti ügyért.

— Oradeán három főrabbi, akik hisz vicandis hitközség apró „machlujke”-hez vannak szovia, egy negyzer családából álló tekintélyes hitközség ügyében „öbtenek” napi ezer le tehenhínti ügyért.

— Oradeán három főrabbi, akik hisz vicandis hitközség apró „machlujke”-hez vannak szovia, egy negyzer családából álló tekintélyes hitközség ügyében „öbtenek” napi ezer le tehenhínti ügyért.

NÉPÜNK

MEKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: ORADEA Strada Josif Vulcan No. 4. Telefon: 440. ZSIDÓ HETILAP Főszerkesztő Felelős szerkesztő WASSERSTROM SÁNDOR LEITNER ZOLTAN

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Beltőlődön: Egész évre hitközségeknek és vállalatoknak 500 Lei, magánosoknak 260 Lei. Kültőlődön: 4-2 Dollár, Kc. 120-30, P. 25-15, S. 30-20, Dinár 180-150.

Rombolás a vallás nevében.

Kik destruálnak a zsidóság falain belül? Nem beszélünk ezutal azokról, akik az ifjúság tüzével világnézeti feljagadókban különböznek a régebbi generációtól.

Kik ezek? Kérdezheti a zsidóság nagy tömege. Kik ezek, akik chalyett, hogy konstruktív munkát végezzenek, inkább a világi, zajos veszekedések és a zsidóságunk többi táborba való szakadását készülik elő vakon és jobb ügyhöz méltó buzgalommal. Kik ezek?

Meg kell mondjak bátran, mert csak így remélhető, hogy egy eljövendő korban talán azokhoz kerül a kormányzás, akik megértik azt, hogy a mai zsidóságot az ő szemia világban, nem az a legfontosabb, hogy a zsidó vallás legbiztosabb oszlopait azok jűreszeljék el, akikre éppen ellenkezőleg, az a hivatalos várho, hogy megszüllérik őket az ostriópok.

— Helyes, de, összeállításában, hűbebebalázs módjára, mindenféle ugynevezett dltöröktől ünnek a rabbi. A legszentebb és legmagasztosabb intzménye kelene és legyen a zsidó életnek és meg kell mondjuk nyíllan és őszintén, hogy semmi sem tud olyan romboló destruktív hatást kiváltani, mint éppen ezek az ugynevezett dltörök, amelyek a hitközségek berteiben leő plátok volnának hivatottak egyszerűségeink korra lerátni.

— Oradeán három főrabbi, akik hisz vicandis hitközség apró „machlujke”-hez vannak szovia, egy negyzer családából álló tekintélyes hitközség ügyében „öbtenek” napi ezer le tehenhínti ügyért.

— Oradeán három főrabbi, akik hisz vicandis hitközség apró „machlujke”-hez vannak szovia, egy negyzer családából álló tekintélyes hitközség ügyében „öbtenek” napi ezer le tehenhínti ügyért.

— Oradeán három főrabbi, akik hisz vicandis hitközség apró „machlujke”-hez vannak szovia, egy negyzer családából álló tekintélyes hitközség ügyében „öbtenek” napi ezer le tehenhínti ügyért.

— Oradeán három főrabbi, akik hisz vicandis hitközség apró „machlujke”-hez vannak szovia, egy negyzer családából álló tekintélyes hitközség ügyében „öbtenek” napi ezer le tehenhínti ügyért.

— Oradeán három főrabbi, akik hisz vicandis hitközség apró „machlujke”-hez vannak szovia, egy negyzer családából álló tekintélyes hitközség ügyében „öbtenek” napi ezer le tehenhínti ügyért.

Az oradeai hitközség ügymenetének felülvizsgálatára generálinspektort küldött ki a miniszter

Lapunk legutóbbi számában írtunk éppen arról a szomorú állapotról, hogy a hitközségi beviszások számos helyen annyira elhatalmasodtak, hogy nem tud nyugalomra jutni a hitközségi ügykezelés mikéntj és a viszonyok a mai súlyos gazdasági helyzetben odáig fajultak, hogy létalappjukban inognak meg legszentebb intzményeink; a hitközségek. Az országban, de Szlovákiában is, mindinkább gyakoribb lesz a helyzet, hogy inspektörök, kormánybiztosok, ideiglenes tanácsok veszik át a hitközségek fölötti dlszponálás jogát.

— Oradeán három főrabbi, akik hisz vicandis hitközség apró „machlujke”-hez vannak szovia, egy negyzer családából álló tekintélyes hitközség ügyében „öbtenek” napi ezer le tehenhínti ügyért.

— Oradeán három főrabbi, akik hisz vicandis hitközség apró „machlujke”-hez vannak szovia, egy negyzer családából álló tekintélyes hitközség ügyében „öbtenek” napi ezer le tehenhínti ügyért.

— Oradeán három főrabbi, akik hisz vicandis hitközség apró „machlujke”-hez vannak szovia, egy negyzer családából álló tekintélyes hitközség ügyében „öbtenek” napi ezer le tehenhínti ügyért.

— Oradeán három főrabbi, akik hisz vicandis hitközség apró „machlujke”-hez vannak szovia, egy negyzer családából álló tekintélyes hitközség ügyében „öbtenek” napi ezer le tehenhínti ügyért.

— Oradeán három főrabbi, akik hisz vicandis hitközség apró „machlujke”-hez vannak szovia, egy negyzer családából álló tekintélyes hitközség ügyében „öbtenek” napi ezer le tehenhínti ügyért.

— Oradeán három főrabbi, akik hisz vicandis hitközség apró „machlujke”-hez vannak szovia, egy negyzer családából álló tekintélyes hitközség ügyében „öbtenek” napi ezer le tehenhínti ügyért.

— Oradeán három főrabbi, akik hisz vicandis hitközség apró „machlujke”-hez vannak szovia, egy negyzer családából álló tekintélyes hitközség ügyében „öbtenek” napi ezer le tehenhínti ügyért.

— Oradeán három főrabbi, akik hisz vicandis hitközség apró „machlujke”-hez vannak szovia, egy negyzer családából álló tekintélyes hitközség ügyében „öbtenek” napi ezer le tehenhínti ügyért.

— Oradeán három főrabbi, akik hisz vicandis hitközség apró „machlujke”-hez vannak szovia, egy negyzer családából álló tekintélyes hitközség ügyében „öbtenek” napi ezer le tehenhínti ügyért.

Lehető ezután csodálkozunk, hogy a zsidóság egy nagy része rabbiainkat megfelelő tisztelettel nem respektálja, amíg az a vallás szentsége nevében bármilyen tilalom bocsátanak ki.

— Oradeán három főrabbi, akik hisz vicandis hitközség apró „machlujke”-hez vannak szovia, egy negyzer családából álló tekintélyes hitközség ügyében „öbtenek” napi ezer le tehenhínti ügyért.

— Oradeán három főrabbi, akik hisz vicandis hitközség apró „machlujke”-hez vannak szovia, egy negyzer családából álló tekintélyes hitközség ügyében „öbtenek” napi ezer le tehenhínti ügyért.

— Oradeán három főrabbi, akik hisz vicandis hitközség apró „machlujke”-hez vannak szovia, egy negyzer családából álló tekintélyes hitközség ügyében „öbtenek” napi ezer le tehenhínti ügyért.

— Oradeán három főrabbi, akik hisz vicandis hitközség apró „machlujke”-hez vannak szovia, egy negyzer családából álló tekintélyes hitközség ügyében „öbtenek” napi ezer le tehenhínti ügyért.

— Oradeán három főrabbi, akik hisz vicandis hitközség apró „machlujke”-hez vannak szovia, egy negyzer családából álló tekintélyes hitközség ügyében „öbtenek” napi ezer le tehenhínti ügyért.

— Oradeán három főrabbi, akik hisz vicandis hitközség apró „machlujke”-hez vannak szovia, egy negyzer családából álló tekintélyes hitközség ügyében „öbtenek” napi ezer le tehenhínti ügyért.

— Oradeán három főrabbi, akik hisz vicandis hitközség apró „machlujke”-hez vannak szovia, egy negyzer családából álló tekintélyes hitközség ügyében „öbtenek” napi ezer le tehenhínti ügyért.

— Oradeán három főrabbi, akik hisz vicandis hitközség apró „machlujke”-hez vannak szovia, egy negyzer családából álló tekintélyes hitközség ügyében „öbtenek” napi ezer le tehenhínti ügyért.

— Oradeán három főrabbi, akik hisz vicandis hitközség apró „machlujke”-hez vannak szovia, egy negyzer családából álló tekintélyes hitközség ügyében „öbtenek” napi ezer le tehenhínti ügyért.

— Oradeán három főrabbi, akik hisz vicandis hitközség apró „machlujke”-hez vannak szovia, egy negyzer családából álló tekintélyes hitközség ügyében „öbtenek” napi ezer le tehenhínti ügyért.

— Oradeán három főrabbi, akik hisz vicandis hitközség apró „machlujke”-hez vannak szovia, egy negyzer családából álló tekintélyes hitközség ügyében „öbtenek” napi ezer le tehenhínti ügyért.

Nem tudhatjuk, hogy milyen eredményre lesz a vizsgálónak, de mélyen elszomorít bennünket annak konstataciója, hogy nem volt és nincs nyugalom egy percre sem az ország legnagyobb orthodox hitközségében és az Ullmann István rezsim erőszakosságai azzal hozhatóak összhangba, hogy a kormányzat kell beavatkoznia abba, hogy mi történjen a közeljövőben az oradeai hitközségben.

Legfőbb óhaja kellene legyen minden komoly zsidó férnyeknek, hogy valamiképpen hozzák összhangba ezt a sok dühregő érdekeket és alapszabálymódosítással, propagandával, illetve a hitközségben befolyásolják a hitközségben a népakaratot. Ha pedig valóban hiú kifejezje lesz az új képviselőtestület a népakaratnak, akkor nem történhet meg soha többé, hogy inspektorok, comista interinárék, vagy más külső befolyások követeljenek be a romániai hitközségek beállításába.

Össze kellene fogni a hitközség tagjainak ezekben a súlyos időkben, amikor a zsidógyűlölet hullámait elönteni szándékoznak a zsidó életet, nem pedig gyűlölködni és egymást hajszolni...

Politikai manőver a zsidó vallás legszentebb törvényeivel

Tömegdestrukció a sechitával

Nepszavazás arról, hogy Oradeán az orthodox vágás kőser-e vagy tréfi!

Ha nem volna volna szó, ha nem Románia leg nagyobb orthodox zsidó hitközségéről, akkor a leg- nagyobb szűkített kellene lenni arról az esetről. Hova jutott már ez a hitközség, ha a híveket arról szava- zatják meg, hogy egy hitközség által régen alkalma- zott, a rabbinátus által megbízhatónak deklarált sechit vágása főbb "nepszavazási" rendeltetést el. Fel tudja- fogati ennek tragikus komikus mivoltát az olvasó?

Nehéz dolog, de megpróbáljuk, hogy olvasóink képeket kövessenek maguknak arról a rituális jusztu- moróról.

El Oradeán egy sakter. Neve: Lajos Abrahám. Ezt a saktert, aki különböző elismeréssel egyik leg- ügyesebb metszője az országban, régóta üldözi egy kikötő. Miért üldözi? Talán mert ügyes, talán mert jómódu ember, talán mert irigységes, talán? ... ezernyi "talán" van ilyen, amelyre senki sem tud választ adni. Az elhíresült szerint azért üldözi, mert nem elég "nagy hírhedt" a névén. Ezek az elismerések olyanok, mint a szőz az ügyesség nem adhatja ki értékesi bizo- nyítványt, mert sokszor farkasszemet néznek a BTK-val, meg a zsidó vallási törvényekkel is. Lényeg az, hogy ez az üldözés valóságilag hajléktalanszálló fajtát. Ebben először a hitközség mai vezetősége, amelynek leg- főleg az a fő, hogy Lajos Abrahám a rést, rezim- mel szimpatizál. De nem is ezen van a hangsúly, hogy miképpen üldözi, vagy nem üldözi a kopók se- rege ezt a Lajos Abrahámot. Végeredményben: a fő rabbi ellen megy a lelketlen játek. Tekintettel arra, hogy Fuchs Benjámin főrabbi jónak találja az ő vágá- sát, meg az egész beszéd, így Zimmelfeum Párkász alrabbi, meg Horovitz Párkász déján stb., is. Lá- tóhat lényegében arról van szó, hogy egyszerű keres- kedők, meg olyan hívek, akiknél egyáltalán nincs zsidó család, el, amely eljárnak, ilyen ezek a brávek, a főrabbi akarnek egy nagyot ütöni ezzel, hogy üldözi a saktert, aki mögött ott áll a főrabbi és az egész beszédje a maga autoritásáért és erkölcsi erejéért.

Lehet-e hitközségi szavazati joga a saját haját viselő asszonyok férjeinek

A kultuszminiszter érdekes elvi döntése a hitközségi szavazati jog körül.

(Carel Sajtú tudósítói) A carei-i hitközség előirányozása már több mint tíz éve, még Brach Saul rabbiága alatt, a hitközségi alapszabályok 11-ik paragrafusának c) pontja alapján megfosztotta a parókat nem viselő asszonyok férjait az aktív és passzív választójoguktól. Még arra se a méltóság ökel, hogy hitközségi adót vessenek ki rájuk, pedig a hitközségnek több mint felmúllo lelki adósága van ma.

A kirekesztést tagok nem sértődtek meg ezen, ha- nem künn is imádkoztak a sechitával maguknak, és ik tradícióhoz hívek maradván, továbbra is orthodoxok maradtak. Ez nem is csoda, mert előzők nagy időzo- tában ellopították meg a mai orthodox hitközsé- get. Ez a helyzet addig tartott, míg a saját hajás asszo- nyok férjei panaszt azzal, hogy a kultuszminiszter- hez szavazati joguk elismerése végett, melytől igazságosan megfosztották őket.

A vallásiügyi miniszter kedvező határozata nem várt társul idén beáll megérkezett. A leirat, mely a helybeli orth. ir. hitközséggalis elnököhöz, Wein- berger Sámuelhez érkezett le a múlt héten 85 039/9061 sz. a május 18-iki kézbesítéssel, így hangzik:

Előzők már több mint tíz éve, még Brach Saul rabbiága alatt, a hitközségi alapszabályok 11-ik paragrafusának c) pontja alapján megfosztotta a parókat nem viselő asszonyok férjait az aktív és passzív választójoguktól. Még arra se a méltóság ökel, hogy hitközségi adót vessenek ki rájuk, pedig a hitközségnek több mint felmúllo lelki adósága van ma.

A kirekesztést tagok nem sértődtek meg ezen, ha- nem künn is imádkoztak a sechitával maguknak, és ik tradícióhoz hívek maradván, továbbra is orthodoxok maradtak. Ez nem is csoda, mert előzők nagy időzo- tában ellopították meg a mai orthodox hitközsé- get. Ez a helyzet addig tartott, míg a saját hajás asszo- nyok férjei panaszt azzal, hogy a kultuszminiszter- hez szavazati joguk elismerése végett, melytől igazságosan megfosztották őket.

A vallásiügyi miniszter kedvező határozata nem várt társul idén beáll megérkezett. A leirat, mely a helybeli orth. ir. hitközséggalis elnököhöz, Wein- berger Sámuelhez érkezett le a múlt héten 85 039/9061 sz. a május 18-iki kézbesítéssel, így hangzik:

Elnök Urfi Városi zsidó lakosai egy részének tiltakozására, melyben a hitközségi alapszabályok 11-ik paragrafusának felújítására, kérik azon ir- dokolással, hogy tőlük, akik megmunkálták annak alkalmával, az szerezésim közölt, hogy a mi- niszterium a tiltakozást alapszak tudatja és utasítja Ont azon intézkedésre, hogy azok a hitközségi tagok is gyakorolhassák esetleho és szenvedő szavazati jogukat, akiknek feleségük saját haját hordanak. (Aláírások)

A leirat nagy megdöbbenést váltott ki a chassid- csoport tagjai között, akik így megbizhatlan látták azon reményüket, hogy Teitelbaum Joel főrabbi vejét lássák a carei-i rabbi székhelyen. Azonnal felutart menesztettek Teitelbaum főrabbihoz Satu-Marera, aki kijelentette, hogy ha visszajárnak a nem parókás asszonyok férjei- nek a szavazati jogot, akkor dzerolni fogja a hit- községet.

A hitközség előirányozása tanácslatlanul állt. Kül- dönözött menesztett a Központi Irodához, melynek vá- lasza ez volt:

A kultuszminiszterium a statu quo hitközséget is elismerő orthodoxnak, de a Központi Iroda nem. A helyzet most is az: Ha a saját hajás asszonyok férjei is szavazati akarnak, akkor menjenek át a másik hitközséghez.

Szép határozat! A házgardákat kitarják a házból! A szavazati jogért küzdő tagok nem estek két- ségbe. Elhatározták, hogy felveszik papnak a wis- nitz-i rabbit, aki nem lép meg az aszerólástól, melyre kontrazserrolással felelt.

Még mindig nagy az érdeklődés a keleti utazó- sok iránt. ... ZION LLOYD BUCURESTI, Cal. Victoria 33. (Pal. Frascati) Telefon: 3-69-13.

Ha rendbe akarja hozni idegeit, ne mulassa el Tátraházat, melyhez iz peronyi autót vezet a késmárki állomásra. ... Orth. kőser Friedmann Penzió.

HETI GLOSSZÁK

Hitler nem jobb a cárnál

A cár nem tud ezekről a borzalmakról. A kreturák visszaélnék nevével! Így beszéltek a cárizmus idején Oroszország zsidói. Ehez a feltételezéshez azt a megjegyzést is hozzáfűzték, hogy ha a cárt felvilágosítják, akkor bizonyára nyíhlést sikerül kiharcolni az elnyomott, üldözött zsidóknak. Ennek a fellelvesnek volt eredménye az a sok-sok petlicó, memorandum, kérény amelyet a háboru előli zsidóság egye- nesen a cárhoz juttatott. De ennek a naiv le- gondának vége lett a háboru után. Amikor fel- nyitották a titkos cári archívumot, akkor meg- állapították, hogy a cár bizony mindenről tu- dott. A kormányzóik és rendőrfőnökök jele- néseit is megtalálták ott, amelyek a zsidók elleni pogromról száltak és rajtuk az Alyuska sejtékülv meggye, eséit, amelyekből kilünik, hogy ő volt ezeknek a pogromokra egyik sürgetője és elősegítője.

Bicsad gyógyfürdő Románia Karlsbadia Megnyilt május 15-én Nagy orvostanároktól ajánlva az összes gyomor, epekó, cukor, hólyag, proslata és gége megbetegedéseknél.

A német fenevadak izgatásai Akik azt hiszik, a németországi zsidógyű- lölet enyhül, azoknak álljon itt tanulságul az a retentív uszlás, amely a németországi la- pokból kiárta és előtéssel fenyegeti rem- csak a németországi zsidóságot, hanem azokat a területeket is, ahová ez az antiszemita mély eljut. Hiába kobozták el a „Stürmer” legutóbbi számát amelynek címe: „Ritualmord Nummer” volt, amely ellen a világ keresztény jobbe- berei is tiltakoztak, az uszlás nem lankad egy pillanatra sem. Így F. C. Holtz a „Fredericus” legutóbbi számában óriási cím alatt írja: „Mord-Juden!” és azt állítja, hogy ilyen nagy veszély, a zsidó az ellenség! A zsidók miatt halnak ki népek és azok kulturájai!

Ehez hasonló legenda merült fel a német zsidóság körében is, Hitlerrel kapcsolatban. „Hitler antiszemita ugyan, de mert most mér uralomra került, a zsidókérdéshez való beállítottsága más lett. Nem ő, hanem a környezete antiszemita”. Így képzelték el a német zsidók. Talán arra is gondoltak, hogy ha igaz az, amit őök elképzeltek, akkor mégis lesz va aki, akiehez végső esetben fordulhatnak segítségért: Hitler- hez. De ennek a „mérsékelt” Hitlerhez fűződő legendának hamar vége szakadt. Goebbels propa- ganda-miniszter új könyvet jelentetett meg. Címe: „A császári udvarról—a karcelláig!” Ebben beszélt el Goebbels, hogy 1933 márci- us 26-án Bechesgadenben volt Hitlerrel lá- togatásban. Arról beszélt, hogy a külföldi „Greuelpropaganda” ellenszere mi legyen? Erről is szűkült el írja Goebbels:

Kube „nivós” és gyujtogató cikke így végződik: „A világ mindjobban felelszél. Jobban, ahogy ez a szemtelen horda szerelné. Ha ezek azon mesterkednek, hogy a né- peket egymás ellen uszlásák, mi is azon kell igyekeznünk, hogy nemzetközileg tegyük a lán- cöt erre a bandára. Ezekre a hyénákra és bit- zós rablókra! Sau-tot!”

Es ami még szomorubb, ezek a hec- teratok eljutnak más országokba is. Így leg- utóbb Marienbadban árusították. Amelyre a Prager-Presse felhívta és azt írja, hogy a cseh kormány nem volna szabad engedni, hogy ezt a „Freidericus” terjeszthessék. Ezen a világtúrón nem volna szabad ezt árusítani, éppen ott, ahol Mord-Juden-ek helyett, nem is olyan régen Mord-Buben-ek garazdalkodtak és megölték egy kiváló tudóst.

A hegyek közötti magányban arra az eredményre jutott a Führer, hogy a külföldi heccetek azokon kell megtörni, akik ennek a harcnak vámszedői. Ezért kell azután az összes zsidó üzletek elleni boykottot kimondani. Erre fel valószínűleg a külföldi zsidók is jobb beldátásra jutnak.”

Legpikánsabb a dologban az, hogy a Prager Presse a cseh kormány németnyelvű fél-hivatalos lapja. Így az eset áll elő, hogy egy kormánylap kritizálja a kormány intéz- kedését. Önmaga ellen ír — hogy miért, ezt nem érthetjük meg...

Ugy nem értjük, mint ezeknek a német fene- vadaknak borzalmas és hajmeresztő uszlásai!...

Ezzel az írással kétségtelesen tettem Goebbels, hogy Hitler berchtesgadeni magányában agyalta ki az egész német zsidók elleni komisz boy- kottot, amely 1933-ban az egész művelt világ felháborodását váltotta ki. Hogy a keresztül- vittel szemponljából is milyen elképzeltetés volt Hitlernek, az abból következtethetjük, hogy Streicher, ezt a kopót nevezte ki a boykott országos megszervezőjének.

Ebből látható, hogy a hírleri főságba ve- tett legenda, olyan mint a cári volt! Csak egy a különbség; ezt hamarabb lehetett leleplezni, mint a régi legendát. Hitler az — akinek mi ismerjük! Az új — cár!

Vilhelm Kube a „Märkischer Adler” címü lap május 20-iki számában írja: „Ami a pestis, a nyavalyatörés és szifilisz az embertiség egész- ségének Jeleni, az jelenti erkölcsileg a zsidó- ság az népeknak. Ez a pestis kiirtandó és izo- lálendő. A világháboru is a zsidók műve volt, épen úgy a mai krízis is a zsidók műve. Két millió német halottat köszönhet a zsidó- ságnak a némeiség, és a világ 10 millió ha- lottal. Erre gondoljanak a világ anyái, amikor egy zsidót látnak. Kube köveleti, hogy mind- azon házaspárokot sterilizálják, amelyek ve- gyes házasság révén kerültek össze, nehogy ilyen házasságokból utód származzék. Ir még azokól a zsidó szűnészekről, akik régebben a német szinpadokon álláltak. Amikor ezek a győbeorra férfi és női bestiak a szinpadokon uralkodtak, sterilizálni kellett volna őket...

Halálozások. Sulyos csapás érte Wiesel Jenőt, az aradi orth. ir. hitközség volt elnökét, szeretett hitvese, szüleiket Klein Margit elhunytával.

Az erdélyi zsidóság legkedveltebb találkozóhelye Bucuresztben KATZ orth. restaurant BUCURESTI, Str. Carol 36. I. em.

Menj és építs

Két nagy foga volt Jermije Leibnak, mi- kor a világra jött. A bába összezsápta a ke- zét, az anyja lassan sírdogált, a szomszéd- asszonyok sugdolóztak és a fejüket rázták. Gondolták: majd máskor, ha megnő és több esze lesz. A gyerek nőtt és az esze is nőtt, de a tiltkot nem adta ki magából. Nem is szívesen beszélgett, mert álmodozó természetűle szü- lelett. Örök hosszágú állt a füz előtt és szót- lanul belebámolt.

Ujvári Péter:

nyok hozták neki cukrot, meg tojáslepényt és megnögtették: — Na beszélj már, Leibe, hiszen látjuk, a szó kikivánkozik belőled. Jermie Leib csak hallgatólt. Gondolták: majd máskor, ha megnő és több esze lesz. A gyerek nőtt és az esze is nőtt, de a tiltkot nem adta ki magából. Nem is szívesen beszélgett, mert álmodozó természetűle szü- lelett. Örök hosszágú állt a füz előtt és szót- lanul belebámolt.

Mert minden gyerek, amíg az anyaméhben van, mindent tud. Minden tudományban járta és minden nyelven ér. Mikor aztán a világra jön, mindent elfelejt. Hanem van kivétel is. Aki fogaljon a világra, az egy nagy tiltkot hoz magával, olyart, aminőt közösséges ember nem tudhat. Rendesen úgy van, hogy a tiltok holla napjág benne marad, de az is megeshetik, hogy egy szer, mikor nagy bánat, vagy öröm igazja, elárulja.

Találgatok, miről szóltak a tulvilági nagy tiltok és könyvek azok a valamik a gyerekből. Talán mikor beszélni kezd, és az egész falu leste, mikor kezd beszélni Perl Jentelesz kis fia. A fia gegyogni kezdett. A szomszédasszo-

Akadott egy pár ember, aki nem vette tré- fába a gyerek látomásait. Az ilyen gyerek olyat is tud, amit más emberfia nem tudhat. Hát faggatták. Igazán itt van e már a Messias és mikor látja, hol látta?

A fiu megint csak hallgatólt. Az asszonyok sopánkodtak: nem adja ez ki a tiltkot megából. — Majd egyszer, majd egyszer — vigasz- tallák magukat és vártak. A gyermek nem változott meg. Álmo- dozással fölőlte az időt és mikor a könyvel mellett áll, akkor is meglátszott rajta, hogy álmodozik. Az arca csak akkor elevenedett meg, mikor egy szenvedő zsidót látott. Ilyen- kor sóhajtott és halkán rebegett valamit. Egy ízben ilyenformán mondott: — Hiszen jönne, jönne, csak akarnék már, hogy eljőjjön. Egyszer előlt a faluba a durahogy. A szent ember Perl Jentelesz nél szállással el- megát, mert az ő tiszta szobája volt a legna- gyobb. Hétfőtől péntekig kameátát osztoga- tott, pénteken már nem fogadott senkit, mert a szombatra későülődött. Délelőtt fürdőben volt, délután előadatta a fehér selymekaftán- ját, a fehér harisnyját, hogy öltözködjék. A samesz öltöztetni kezdte és mikor ezzel el-

BUZIAS-GYÓGYFÜRDŐ (ROMÁN NEUHEIM)

páratlan szénsavas radioactív sós-vasas forrásvezékel.
 Bizos gyógyhatás: Szív- és vérkeringési zavaroknál, vesebaj, vrszegenység, izomszav, hólyaghurut és kimerülésses idegesség esetén.
 Női betegségek: a változásos zavarok, fertőző betegségek, mérgezőségek nyomán fellépett ideg-bajok (Tabes, etc.) esetében legjobb eredménnyel.
 Természetes szénsavas sós-vasas fürdők, ivókurák, szakszerű orvosi kezelés.

Kitűnő konyha — Eisörendű szállodák

Diétás penziók mérsékelt árákkal. Új modern uszoda, napfényes stranddal.

Fürdőidény: Május 15-től, október 1-ig

Prospektus, felvilágosítást szívesen küld.

Muschong Buzias Gyógyfürdő Részvénytársaság

Fürdőigazgató, Buzias, Banat.

„Talmudper“ Kattovitzban és Bécsben

Rituálisgyilkosság vádjáért — kilenc havi börtön

Kattovitzból jelentik: Két napos izgalmas tárgyalás után mondott ítéletet a kattovitzai bíróság a nagy port felvert „Talmudper“-ben, amelyet az ügyész Eduárd Chowsanski, nemzetiszocialista lapszerkesztő ellen emelt. Az ügyészeg mellett magánvádlóként a kattovitzai hitközség lépett fel. Chowsanski ellen ez volt a vád, hogy meghamisította a Talmudot és sárjót állításokat tett a zsidó vallásra nézve. Chowsanski lapjában bojkottot szőlt a fel a keresztény lakosságot a zsidók ellen és lezögezi, hogy a Talmud megdöntéséért az összes idegen hitűek megkötéséért és elűréséért a rituális gyilkosságot. A bíróság szakértőknek beidézte a krakai katolikus teológia állandó professzorát, Dr. Arbulowskit, a neves orientálást és dr. Schor-t a varsói egyetem tanárát.

Prof. Arbulovskit tanuvalomásában többek között a következőket mondta: Sehol a zsidó törvénykönyvekben nyoma sincs annak, hogy keresztényvért kellene használni, sőt kategorikusan tiljia a zsidók törvénye mindennemű vér és véres ételek élvezését. Hogy, mint más népeknél, valamely tilkos székia ezt nem írja elő, azt nem lehet tudni. De bizonyos, hogy ezzel a Talmudot nem lehet vádolni. — Prof. Arbulowsky a vádlott által állított rágalmak egész sorát minősítette a bíróság előtt valótlanoknak. Prof. Schorr kihallgatása hasonló eredményt járt. Pontonl pontra cáfolt rá mindkét keresztény teológus a vérvádrának tarhatatlanságára és a Talmudnak minősített áldézetekre.

A vádlottat a bíróság ennek folytán büntösknek mondta ki és 9 havi fogságra ítélte. Igen érdekes, hogy az ügyész nem nyugodott meg az ítéletben és súlyos bírásejt felbevezelt. Említsere méltó, hogy a vádat az ügyészeg hivatalból emelte, hogy

készült, rosszul lett és összeesett. A caddik egyba vitette és imádkozott éle.
 — No most mi lesz? — kérdezték az emberek.

Arra gondoltak, mi lesz a caddikkal. Tudták róla, hogy csak péntek éjszaka olvassa a kabbalista könyveket, de sohasem egyedül. Társ nélkül nem meri kutatni a nagy tilkokat. Ugyan kit vesz majd maga mellé?
 Este, mikor asztalt bontottak, felállt, kézen fogta Jermije Leibet és a szobájába vitte.
 — Tudja, — mondták az emberek, — hogy titkot kapott ez a fiu a máséltól?
 A caddik állt, út a könyv mellől és olvasott. Jermije Leib mellett ült és belebámult a gyertyák lángjába, amíg csak el nem lobogtak.
 — Mit láttál? — kérdezték tőle másnap.
 — Titkeket láttam és a tűz mellett egy lángembert.
 Gyönyörűségtől borzadtak az emberek.
 — Ez bizonyosan Eljje Hanovi volt.
 Többet nem beszélt a fiu.
 A harmadik lakománál a caddik lábaihoz ült és ilta magába a messiási idők csodáit, amik lágyan, igazódon ömlöttek a szent ajkáról.
 Az emberek örjöngő áhíttal hallgatták. Némelyiket az udvarra hajította az izgalom. Jermije Leib is az udvarra ment, a szürküllet csábította ki, amelyet annyira szeretett. Letűlt

véget vessen a felelőlen antiszemita izgatásoknak.

Bécsben is rendkívül érdekes „Talmudper“ zajlott le az elmúlt hét folyamán. Egyedülálló volt azonban ez a per abban a tekintetben, hogy első ízben állott a vérvád legendával kapcsolatban keresztény keresztényekkel szemben. A bécsben megjelenő „Stürmer“ ugyanis nemzetiszocialista laplársához hasonlóan szintén felelevenítette a vérvád legendát és hamis Talmud-idezetekkel igazolta, hogy a zsidó törvények értelmében az idegen nemzetiségűeket szabadon meg lehet csulni. Irene Harand, az ismert keresztény antiszemitaellenes előharcosnó válaszolt lapjában a „Cerechtigkeitt“-ban a „Stürmer“ vádjaira, és azokat rágalmaknak, hazugságoknak és hamisításoknak minősítte. A Stürmer szerkesztősege ezért sajtóperit indított Francz Weniger a lap felelősszerkesztője és Irene Harand a lap kiadója ellen a tárgyalás a napokban folyt le rendkívül nagy érdeklődés mellett. Irene Harand a bíróság előtt is megismételte a cikkében közhítekelt és kérte, hogy idézzék meg a bécsi egyetem teológiai fakultásának professzorát, valamint egy püspökségi szakértőt a kérdés véleményezésére végtel. A bíróság helyt adott a bizonyítékok kiegészítésének és megidézte Irene Harand által megjelölt szakértőket. A tárgyalásnak rövidesen meg folytatása lesz.

Étterem ארטה כשר
 Buzias fürdő, az üdülő vendégek részére, a higiénia minden követelményének megfelelő, a legnagyobb komforttal berendezve, pontos kiszolgálással és olcsó árákkal. Megnyitják május 15-én.
 Szíves pátrolgást kér az igen tisztelt fürdőző vendégek részéről.
KLEIN és WEISZ
 Különb diétikus konyha. Buzias, Str. Postei 8.

egy fa alá és elmélázott.
 Eszéveszik. Mesullem Hausmann meglöki Ezre Fiedlert:
 — Faggasd ki. Hátha most elárulja a nagy titkot.
 Ezre Fiedler a fuhoz lép.
 — Hát láttad e a nagy Messiást?
 — Láttam — ltheg a fiu.
 — Hol?
 — Ti köztetek.
 — Én is láttam?
 — Most is látod. Mert te vagy a Messiás.
 Menj és építs te vagy a Messiás.
 Ezre Fiedler visszafordult a lársaihoz.
 — Rejtentőket beszél — sultogta — kérdeze csak Mesullem: látta e a Messiást.
 Mesullem a fuhoz megy és megkérdi. A fiu épügy felel, mint az imént:
 — Mesullem Hausmann te vagy a Messias. Menj és dolgozz és te vagy a Messiás.
 Ugyanezt mondta Hers Lipscherek, meg Zelig Truppernek és még egy párnak.
 Az emberek azt mondták, hogy bolond. Nem csoda, hogy bolond, hiszen fogakkal jött a világra.
 Később elmondott a caddiknak és ez mélyen elgondolkodott. Végre megszólalt:
 — Talán ez az a nagy szó, amit magá-
 vel hozott.

Ezenorák gyertyatartók, serlegek, evőeszközök, Templomi kegyeszek,
 bármily művészi kivitelben leg-
 ocsóbb árban.
 Gyártás és eladása:
„Tacumul“
 ezüstáru gyárban
CLUJ, Strada Gen. Neculcea No. 6.

Bojkott — a berlini olimpiász ellen!

Athén. A napokban folyt le Athénben az olimpiái kongresszus, amelyen az amerikai és angol delegátusok kérdést intéztek a német megbízottakhoz, hogy milyen elbánásban részesülnek majd az olimpiái versenyeken a zsidó sportolók. Dr. Levald és Hall javas választották Németország nevében a kérdésekre és kijelentették, hogy a zsidó sportolók éppen olyan szívesen látott (?) vendégek lesznek, mint a más nemzetiségűek. A kongresszus egyebként elhatározta, hogy Palesztinát is felveszi az olimpiái jagok sorába és egyben meghívják az 1936-os berlini versenyre.

New York. A Jewish Congress elnöke dr. Stephen S. Wise és dr. Bernhard Deutsch tévitalig intéztek kérdést az amerikai olimpia-bizottá képviselőkhöz, hogy mennyiben tudják összeegyeztetni Levald és Deutsch kijelentését Goebbelsnek a Sportpolitában tartott beszédével, amelyben a miniszter kijelentette, hogy a zsidók a német élet semmilyen vonatkozásában nem lehetnek egyenjogúak és csak alárendelt szerepet játszhatnak. Követelik, hogy egy bizottság vizsgálja be először a németországi viszonyokat és csak azután foglaljon állást az amerikai delegáció az olimpiái versenyeken való részvétel kérdésében.

Washington. Az Egyesült Államok kongresszusának zsidó tagja, Celler felszólította az amerikai olimpiái komitét, hogy kérjék az 1936-os világotlimpiász Berlinből való elhelyezését egy másik európai fővárosba, mert a hitler-rendszer nem fogja tudni megállítani a zsidó sportolókát né izgatásának. Különösen akkor lesznek majd kritikusi helyzetben a zsidó sportolók, ha német versenyzőkkel kerülnek össze és esetleg legyőzik őket. Jellemző erre az is, hogy legutóbb beütötték egy filanek színházhozát, mert abban Max Beer zsidó boxoló játsza a főszerepet, aki egy verseny alkalmával a német Schmittlert legyőzte.
 A berlini olimpiái versenyek bojkottálásának ellen az amerikai sportszövetség és az amerikai szövetség áll. Sainos, azonban Palesztina, a zsidó nemzet otthon sportolói tudni sem akarnak erről a bojkottól, sőt mindent elkövetnek, hogy meghívást kapjanak az olimpiászra és résztvegyenek a versenyeken...

PRIM FÉMTISZTÍTÓ
 Wáscsendült kapható

A jelenkor legtekélyesebb fémtisztítója.

— A német nemzetiszocialista zsidók hiába denuncniálnak. Berlin. — A német nemzetiszocialista zsidók szövetsége, amely dr. Naumann vezetése alatt áll, mint ismeretes szintén horogkeresztet hord a zászlóján és teljesen Hitler politikájának stikján áll — még a zsidóüldözést illetőleg is. Állandóan sürgeti az „idegen“ zsidók kitűzését és jogfosztását, amely alatt a cionistákat és a keleti zsidókat érti. A nemzetiszocialista zsidók legutóbb átirattal fordultak az SA. parancsnoksághoz, hogy a rohamosztagok és a horogkereszties zsidók között a kapcsolat bensőségeiből tegyék. Dr. Naumannék azt kérték, hogy a SA. legényesség torna-kiképzésével egyidejűleg adjanak módot tagjaik számára is a sportolattások meghallgatására. A pártvezetőség udvariasan válaszolt dr. Naumannék megkeresésére és visszautasította a barátságos kérést. Csak fajtiszta és világnézéssel german polgárokkal enged meg a törvény az együttműködést és dr. Naumannék bármennyire is denuncniálják német zsidó leszármazottakat és a cionistákat, az SA. parancsnokság őket is csak úgy tekinti, mint hitvány szemita megrontókat. Ez egyszer azonban meghívják és indokoltan.

Ezenorák gyertyatartók, serlegek, evőeszközök, Templomi kegyeszek,
 bármily művészi kivitelben leg-
 ocsóbb árban.
 Gyártás és eladása:
„Tacumul“
 ezüstáru gyárban
CLUJ, Strada Gen. Neculcea No. 6.

HIREK

„Néplnk“ cikkeitnek utánnyomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

Naptár 5694

Péntek: Szívan 25, június 8.
 Szombat: Szívan 26, június 9.

Heli szidra: שלח
 Heli háfóra: ישעיהו ירושע
 Roschodes bentsch: מרתין הורוד

Szombat kezdete:

üzel bezárás 8.00
 gyertyagyújtás 8.10
 Isteniszület kezdete 8.15
 Szombat befejezése 9.20
 Perok 3. פתח
 Rosch Chodes: מרתין Szerda és Csütörtök

— Az orth. Központi Iroda válasszmányára leltöltta a hitközségi tisztviselők fizetési redukcióját mondáék, meg azok kivásá-gára a Din-Thora nem dönt. Legutóbbi számunkban részletesen beszámoltunk arról, hogy mi történt a Központi Iroda cluji választmányi ülésén. Előzetes folyán kiarradt azonban egy igen fontos hátrazat, amelyet ezúttal pótológ közölünk: Az Iroda választmányja kimondja, hogy ha bármelyik hitközségben előfordult volna, vagy ezután előfordulna, hogy hitközségi alkalmazottak fizetését redukálják, vagy megvonják, azt eddig nem veheti kezéttül egyetlen hitközség vezetősege sem, ameddig az illető tisztviselők kiváságára összehívandó Din-Thora ebben az ügyben nem mondja ki a döntést. Addig az időpon-tig minden tisztviselő teljes fizetése kiadandó.

— Nincs zsidó hadsereg Biro-Bidsánban. Moszkva. Hivatalos köök jelentése szerint az európai sajtónak az a híradása, mintha Biro-Bidsánban, az újonnan proklamált zsidó köztársaságban zsidó hadsereget állított volna fel a szovjet, vasmiat külön érempézzel vezetett volna, — nem felel meg a valóságnak. Biro-Bidsán mindössze állami autonómia nyert, külön közigazgatással és hivatalos jidit nyelvel.

— Antiszemita kurzus Lettorszá-gban. Riga. — A lett diktatura kiküldtése után még mindig nem nyugodtak meg a kedélyek. Különösen a zsidóság körében van éleik nyugtalanság az új kormány politikája miatt. Umanis miniszterelnök ugyan személyében nem antiszemita, sőt barátságos köli össze M. Dubin zsidó sajművelővel, azonban a kabinetben számos olyan miniszter van, akiknek zsidóellenes magatartása közismert. Így például a miniszterelnök helyettese Skujenek a lett antiszemita mozgalom egyik legexponáltabb képviselője, akitől nem sok jót várhat a zsidóság. A közbiztonságügyminiszter azonnal megkezdte kisebbségellenes politikáját, de különösen a zsidóság kultusz és iskolai autonómiáját akarja megnyirbálni. Legutóbbi számunkban megírtuk, hogy több zsidó lapot beültött a kormány. Ma már ugyyszóval egyetlen zsidó lap sem jelenik Lettorszá-gban. Ennek ellenére is Balodis tábornok hadügyminiszter az előtte megjelent zsidó küldöttség előtt kijelentette, hogy a kormány nem fogja tűni az antisze-mitizmust. Skujenek helyettesminiszterelnök rádióbeszédében külön is kiemelte, hogy a kormány nem szándékszik kisebbségellenes politikát folytatni. A nyilatkozatok és a kormány gyakorlati politikája között azonban nagy különbség van. Hivatalos közlések szerint a kormány elhatározta, hogy likvidálja az eddigi zsidó iskola-szisztemát.

— Ausztriában nincs zsidó-kérdés. Washington. G. L. Prochnik, Ausztria washingtoni nagykövete nyilatkozott az ITA képviselő-jének az ausztriai zsidóság helyzetéről és többek között a következőket mondta: „Ausztriában nincs zsidó-kérdés. Országunk a zsidóságnak mindig paradi-csoma volt, mert liberális szellemben kezeltük őket. Jelenlegény részük igen fontos politiki, gazdasági és művészi pozíciókat töltenek. Ha van is Ausztriában antiszemita megnyilatkozás, azoz a kormánynak semmi köze. Ami pedig a nemzetiszocialista propa-gandát illeti, a kormány ez ellen következetesen foly-talja harcot“. A követ még kijelentette, hogy a zsidó-ság a jövőben is meg fogja tartani Ausztriában összes pozícióját. A nagykövét nyilatkozata kétségkívül igen szimpatikus, mindössze csak az a szépséghibája, hogy nem ragaszkodik pontosan a valósághoz. Végére is azonban Amerika és Ausztria nagyon messzire esnek egymástól...

A marámuresi zsidóság nagy nyomora

Régi téma, amely sajnos, nem csak téma, hanem kegyetlen valóság. A marámuresi zsidóság helyzete nemhogy javulna az évek folyamán, hanem inkább mindig rosszabbodik. Azt lehetné a zsidóság, hogy abban a nagy szegénységben valahogy mégis stabil állapotba kerül a marámuresi zsidóság, az igazság pedig az, hogy helyzetükben semmi könnyebbés nem állott be. — Sighet népe, melynek 90 százaléka lutt-mensch, nem talál kenyéret magának otthon és így kénytelen a vándorbotot kezébe venni és messzi föld-ekre elmenni, hogy valamiképpen eltalalja életét. Mindig szivárognak el ottan, de azért a nagy tömeg még mindig ott él, kinas-keserves élet-körülmények között. Rendkívül sok zsidó házbán hetekig nem kerül az asztalra hús és kenyérik is máé kenyér, amelyet ott a rutén bensülött is eszik. A falvak zsidóság, ott a havasok alján a legprimitívebb életet éli, sokszor a keszheje, amely számos kicsinynek a telet szolgáltatja, ott van a konyhában, vagy szobában és a fából készült egyszerű paraszti házbán tengődik a világ-nak talán legszegényebb zsidója: a marámuresi zsidó. Kinn dolgozik az erdőben, éppen úgy kiközösít, kintdózik, mint a környék nem zsidó lakossága és ennek dacára is, marják egymást és sohasem tud nyugvóra jutni a „zsidókérdés“ épen a fajt ellentét miatt. Itt klasszikus példáját látjuk annak, hogy ha azonos gazdasági viszonyok közé is kerül a zsidó a környező néppel, akkor is dolgozik az antiszemita hullám, akkor is mindig jobb lapot nyer az örökös zsidógyűlölet. Nap mint nap újabb tömegek veszik kezébe a vándorbotot újabb zsidó tömegek. Amíg máskélt könnyebb volt a gazdasági elhelyezkedés, addig ez a fogyas egészségese volt, de most legtejjebb sanarolni mennek el és nem rendez existenciát alapítani, ezért szomorú a marámuresi zsidóság helyzete. Még szomorúbb, mint volt. És „a cár messze van“, Bucuresst felé hiába nyújtlk ki kezéket, ott süket fülekre találnak, az ország és a közeli országok zsidósága, a maga bajával és a maga szegénységével bibelődik, úgy hogy keserves, vizgatatlalan a marámuresi zsidóság helyzete. Van még egy reménye: Palesztina, de az odajutás nehézségei, meg a szükséges anyagi erők hiánya nagyon megnövekedett az ezirányban való egészség-leges kapcsolódást.

Alba-Iulia
 Sápun de toalela
 Căminul de Incalzire

Kérjük mindenütt az „ALBA-IULIA“
 anliszeptikus pipere szappant
 Kézmosáshoz használjuk az olcsó és kiváló minőségű medve védjegyű „URSUS“ szappant
 Gyártja:
Breckner János r.-t.
 Alba-Iulia
 — Bármilyen bucaresti-i megbízásokat vállalok. Cim a kiadóban.

Rendszerezés járat hetenként kétszer!!!
A „LEVANT“-tal PALESZTINÁBA
 egyéni és társasutazás a „Regele Carol“, „Polonia“, „Risveglio“ és „Progresso“ hajókon
 Előnyös árak „LEVANT“ utazási részvénytársaság BUCURESTI Str. Smárdan 11 — Telefon 329/83

— A zsidó gyermekek mártíruma. A rémet emigránsok Prágában megjelenő lapja a „Neue Vorwärts“ írja meg az alábbi megrendítő történetet. Ansbachban van még egy Montessorli-gyermekiskola, ahol az árja gyermekek között van még néhány nemárja is. Egy napon a fanilónó éppen kezenfogta az egyik zsidó-gyermeket és indult vele ki az ajtón, amidőn megjelent egy SA. rohamosztagos, akinek gyermeke szintén ebbe a iskolába járt. Az SA. csak látogatónba jött, amidőn azonban a 10 éves zsidó gyermek meglátta a barna uniformist egész testében reszketni kezdett és fuldokló sirással levelette magát a nemzetiszocialista lábái elé. „Zsidó nagyk, de kérem szépen bácsi ne bánson“ — jajszóakelte. Az SA. rohamosztagos — írja a prágai lap — megrendülten állott a gyermek előtt, elfordult és könnyes szemekkel, szótlanul elhúzózott. — Nem vonjuk kétségbe, hogy vannak az SA. között is érző szívű emberek, akiket csak a kenyér megszeritelt a barna terrorlegények táborába. De ennek a 10 eszlendős zsidó gyermeknek kiáltása a barna uniformis előtt, meg rászóbb dokumentum minden hajmeresztő történelmé. Merl ez a gyermekeneráció elpusztít még akkor is, ha megkíméli őket a nemzetiszocialista terror véres hulláma.

— Szakadás állott be a palesztinai Mizrachiban. Jerusalemi jelentések szerint a palesztinai Mizrachi szervezeten sulyos szakadási jelenségek mutatkoznak. Az eddigi egységes Mizrachi ugyanis egy jobb és egy baloldali szárnyra szakadt. A jobboldali front Rav Fischmann és Farstein vezése alatt áll, akik éles opozícióban vannak a mai cionista vezetőséggel szemben, míg a baloldali szárny Rav Meir Berlin és Rabbi Ostrowski mellett foglal állást, akik minden áron a békét és együttműködést akarják létrehozni.

— A zsidóság helyzete az ui bulgár kormány uralma alatt. A bulgár zsidó hitközség központi szervezetenek elnöke, dr. Chaim Farchi, valamint dr. Saul Mezan a pelezinai bulgár kereskedelmi kamara elnöke nyilatkozik a zsidó távirati ügyekésség képviselőjének a bulgár zsidóság jelenlegi helyzetéről. Kijelentették, hogy az országban teljes csend és nyugalom uralkodik és a zsidóság helyzete nem ad aggodalomra okot. Az új kormány egyebként közbizt a zsidóság képviselőivel, hogy a legmesszebbmenő óvatlanlaga a bulgár zsidóság állampolgári jogait és polit kai jogegyenlőségét.

— Chaluc-kongresszus Lipcseben. A napokban folyt le Lipcseben a németországi Hechsiac szervezlet országos kongresszusa 200 delegátus részvételével. Kongresszus ékes bizonyítéka volt annak, hogy egész Németországban milyen szép fejlődésnek indult a chiburiz. Híradásokat hoztak, amelybe beillatoznak a palesztinai kormány beindorlatát korlátozó intézkedései ellen és tüdőzik a jisiv zsidó országépítő munkáját.

Orth. ארטה כשר
A ROMÁN RIVÉRIÁN CARMEN SILVÁN
 a Constantja melletti kies fekvésű tengerparti gyógyfürdő és üdülőhely, ahol az angol-körös gyermekek és reumatikus bajok gyógykezelése legjobban bevált, megnyitottam a legjobb helyen fekvő orth. ארטה כשר és komforttal berendezett pensiómat a „MÁRIA VILLÁ“-ban, ahol a legújtan yosabb árak mellett családias otthonnal t. vendégeim rendelkezésére állók.
 Tisztelettel MÁRK SAMUEL
 A penzió a fürdő strandjának és kaszinójának közvetlen közelében fekszik.
 Jelenlétezek:
 Grossmann vendégfog Constantja Str. Traian No. 15.

Felix Gyógyfürdő Oradea mellett

A világ legolcsóbb gyógyfürdője! — Coadás hatású természetes hévíz! Mindenféle reumatikus bántalmak és női bajok ellen. — Csontlőrések után pártatlan gyógyhatású. Kivánatra: Iszap pakkolás és szénsavas fürdők.

Teljes penzió.

Lakás, elsőrendű étkezés (diétikus is) és gyógyfürdő:

májusban	..... napi	80—160 lelt,
júniusban	..... napi	90—180 lelt,
július és augusztusban	..... napi	100—220 lelt.

Szigoru felügyelet alatt álló elsőrendű orth. kóser étterem.

Egész éven át nyitva!

Vasuti kedvezmény (50%) ebben a fűrdőben egész éven át érvényes. Különböző szórakozások: Tenisz, strandfürdő, tánc.

Az orth. izr. Központi Iroda súlyos mulasztásai az egységes zsidó front megteremtésével szemben

Irta: Dr. Klein Miksa ügyvéd (Cluj)

II.

A romániai zsidóság, mint a többi országokban élő zsidóság is, állampolitikai szempontból a hitközségi intézményben van megszervezve és ugyanazon vallásfelekezethez tartozóknak tekintetnek.

Az izraelita hitfelekezet tagjai tehát minden jogállamban engedélyt nyertek arra, hogy szabályok szerint hitközségeiket megszervezhessék. Így történt Romániában is ez a szervezkedés, bár 1918 december 1-ét megelőzőleg intézményesen megszervezett hitközségek csak Erdélyben és Bukovinában léteztek, mert a Regálban csak 1918 után kezdődött meg az addigi zsinagógáknak hitközséggé való átszervezése, míg Bessarabiában a cári türelmi rendelet biztosította a zsidóknak vallási jogjainak szabadságát.

Az erdélyi orthodox egyházak jogi alapja ma is még az 1888. évi június hó 21-én kiadott 1191. e. n. sz. alatti magyar vallásügyi miniszteri rendelet. Már megelőzőleg az 1867. évi 17-ik törvények kiadása óta a zsidóság egyenjogúsítását polgári és politikai jogok tekintetében és 1868. évi december 10-én szabályozták a magyar izraeliták egyetemes gyűlése által hozott határozatok alapján, a magyar hitfelekezet tagjainak helyzete, amelyet az orthodox zsidóság nem fogadván el, kimondott a különvétel és 1871. évi november 15-én lett lidolgozva az új szervező eljárást, az „autonóm hitközségi zsidó hitfelekezet” számára. Az erdélyi orthodoxia ezt az autonóm különállását kívánta biztosítani az új impérium alatt, ennek keretében végezték szervezte meg Központi Irodáját, amely felsőbb felügyeleti hatósága kell legyen az összes romániai orthodox hitközségekre. Ugyancsak ilyen autonóm alapon szervezkedtek meg a neolog hitközségek is a maguk központi irodája által vezette.

Ezt a jogi helyzetet a román kultusztervények is elvileg elfogadták, így legutóbb az 1928. évi április 12-én kihirdetett kultusztervény 21-ik §-a C) pontjában a zsidó vallást a többi vallásokkal egyformán a vallásügyesség elve alapján ismeri el. A többi tartományokban 1921-ben az Uniuca Comunității din Vechial Regat néven szervezték meg a hitközségek és Bessarabiában központi vezetés nélkül ugyan, de a kultusztervény keretén belül az egy típusú hitközségek létesültek.

Amidőn tehát hitközségeink elnyerték jogi személyiségüket, „persona juridică de drept public”, — adva volt a lehetősége annak, hogy, úgy külső jogviszonyát az államhoz és a többi elismert vallásfelekezetekhez, — mint belső jogviszonyát tagjaihoz és a többi testvérhitközségeikhez viszonyítva, a készített Reglament-ben biztosítsa és ezzel megvesse az alapját a hitközségnek, valamint az általa fenntartandó vallási, kulturális, szociális intézményeknek.

Ez a Reglament nem készült el mind a mai napig, s innen ered, hogy nekünk nincs valódi „autonómánk”, csak „schein” autonómiaval bírunk.

A Központi Iroda vezetésében a rabbinok döntő súlyú bir minden eléje kerülő kérdésben és a világi tagoknak egészen jelentéktelen szerepük van. A megválasztott tagok is, nem demokratikus alapon lefolytatott választási eredményekben kapják a megbízatást, — hanem ki lettek inkább választva a régi vezetőség által, — így a május 25-én tartott rendes ülésen is, — három új tag nyert megbízatást minden választás nélkül, sőt még az érdekelt hitközségek megválasztása nélkül.

Mivel a Központi Iroda jelenléte ép abban csúszosodik ki, hogy féltő gondokkal megőrizze és megőriztesse a Sulchan Aruch parancsait, megőrizze logikus, hogy rabbijainknak döntő súlyú kell biztosítani a határozatok meghozatalában. Ezt senki sem vonhatja kétségbe, mert a felmerülő vallási kérdésekben ők kell döntsenek szuverén módon.

A Központi Iroda azonban nem tudta megoldani a gazdasági, kulturális kérdéseket, mert bár elismerem, hogy ezen kérdéseket sem lehet kivonni a vallási kérdések anyagi örből, hiszen ezek is lényegükben vallási kérdések, de ezekben a külső és belső szabályozása nem annyira a rabbinikus, mint a világi tagoknak lett volna a feladatuk és rabbijainknak inkább a kontroll szerep jutott volna.

A nagy hitközségek sürgették is a Központi Iroda átszervezését ilyen irányban, — de ez eredményre nem vezetett, s ma is ott vagyunk, ahol 1920-ban voltunk, — mert a Központi Iroda nem tudott igazi fenntartóvá lenni az általa tartozó hitközségeknek.

Nem lettek hitközségeink arra szorítva, hogy összes statisztikai adataikat évente beadjassák és az Iroda pedig nem dolgozta fel az általa tartozó hitközségek helyzetét. Jelenleg 153 hitközség tartozik az Orth. Iroda alá, de egy összesítő táblás kimutatás sehol sem található fel. Pedig erre szükség van. Enélkül pedig nem tudjuk felfektetni azt a táblázatot, amelyből kiütné, hogy melyik hitközség minő budgettel dolgozik, mennyi személyzete van, hogyan fizeti alkalmazottait, minő insituciókat tart fenn, egyáltalán a hitközség egész működését felülnéző táblázatot mindeztideig nem készített.

Amidőn 1928-ban a felvett tíz millió lei kultuszsegély felosztása végett tárgyalnak az egyes országrészek központi szervezetét és megállapodásra is jutottak nagy szervezkedések után, egyedül a regál központnak voltak statisztikai adatai, s ezért történt, hogy a felosztási kulcs is aproximatív, a tartomány zsidó lakosságának számarányaihoz viszonyítva lett megállapítva.

De ugyanekkor elvetették Dr. Fildermannak azt a javaslatát, hogy alkottassék meg egy közös szervezet, amely a hitközségek az államhoz való jogi helyzetének a szabályozását kérésre és elintézte, mert a hitközségek jogi helyzetének intézményes

biztosítása nélkül az autonomia kérdése sose fog nyugodpontra jutni.

Leszövegetelt ugyanekkor, hogy ez a szervezet pedig csak azon ügyekben járhatna el az öszszszióság nevében, — helyesebben az öszszhitközségek nevében, — amelyeket a bizottság egyhangulag olynak fog találni. Ha tehát bármelyik tagja ennek a bizottságnak ellenezné az előterjesztés megítélését, vagy ellenezné az eljárását, úgy abban ez a szervezet nem intervénálhatna.

Már akkor megjósoltam, hogy végzetes hibának tartom a Központi Iroda részéről, hogy ellene volt egy ilyen fajljú központi szerv létesítésének. Mivel dr. Filderman és Ely Berkovits minden biztosítéssel megadták arra vonatkozólag, hogy az Iroda vallási ügyeinek eloszlássák, — meg kellett volna csinálni ezt a szervezetet, mert ennek segítségével sok olyan kérdést tudunk volna intézményesen szabályozni, — amelyek a nyugodt fejlődést biztosíthatják volna. Boldog emlékezettel ültem főrebbi azonban fázott a gondolatától is annak, hogy a nem orthodoxokkal együttesen egy szervezetbe belépjen. Bár meg volt győződve arról, hogy jól akarunk, de a régi gyakorlatra, a tradícióra stb. való hivatkozással nem tudt hozzájárulni a fevett javaslat realizálásához. De ezenfelül nem akart támasztást adni a minálunk egyre erősödő chasszideus csoportnak, akik amugy is sok kifogásolni valót találtak concilliaris magatartásában és akik mind élesebb harcmodort vettek fel az öszsz erdélyi hitközségekben, mert céljuk volt, hogy a chasszidimoknak ugyancsak autonóm jog biztosításnak önálló hitközségek létesítésére.

Mivel pedig a chasszideus csoportok támadása nemcsak, hogy nem szűnt meg, hanem mindenhol megtörtént az orthodoxia zárt egységét s egyben veszélyeztetette az eddigi hitközség k anyagi bázisát, mert hisz a cél a szétválasztásnak kiült az önálló gabella jövedelem jogának elnyerése is volt, — ez a belső harc teljesen lekötötte az Iroda egész működését.

Kiseb és nagyobb szervezkedések lecsillapításában merült ki az egész aktivitás, — és csak az utolsó évek mutatnak egy kis fejlődést, mint a szombati irás elől felmentésnek egyéni kérelemre leendő megadása, postai (porló) kedvezmény, az idegenből való behozatal ellátás a gabelladij lefizetése nélkül stb. — de a nagyvonalu munka felvétele a hitközségi jogok külső és belső biztosítása tárgyában bizony nem kezdődött meg.

Késztetelen az, hogy az Iroda elnökében minden jóskarat és igyekezet, reftermeltség is megvan ahhoz, hogy egy irányú — nagyvonalu munkát megkezdhesen, — de eddig ez a munka nem kezdődött meg és nem történt semmi kísérlet sem arra, hogy az Iroda közvetlen kapcsolat teremtésén egy ilyen átlag egységes szervezet létesítése tárgyában.

Alkalmam volt betekinteni az egész levelezésbe, amely az Iroda és az U. E. R. között e tárgyban lefolytatott, magam is részt vettem e levelezésben, s ezért állítom, hogy mulasztás terhel az Irodát, hogy a múlt évben e tárgyban történt meghívásnak nem tett eleget. Annnyira nincsen semmi kapcsolat az Iroda és a többi tartományi rész zsidó lakossága között, mintha nem is egy imperium alá tartoznának. Ez olyan nagy mulasztás, hogy fel sem mérhető. Ennek kell megszülnie és ezért az Iroda vezetőségének nem szabad továbbra is ezt az elvárakozási politikát folytatnia.

Külön kell tárgyaljam az Iroda viszonyát a Zsidó Párthoz és érintenem kell azt a kérdést is, hogy szabad e politikálni a hitközségeknek és a rabbinoknak.

ERDÉLYI BANKHÁZ BUCUREȘTIBEN

PAUL SZIGETI az Anglo International Bank volt igazgatója Bucureștiben, Str. Lipsani 20 sz. alatt bankházat megnyitotta Foglalokzik a banküzlet minden ágával

Közvetlen a Gara Nord szomszédságában

Hotel IMPARATUL TARIAN (Terminus)

szálloda București, Calea Griviței No. 177. Telefonok: 3-5214 és 3-0069

Az erdélyiek találkozóhelye Bucureștiben! — Elsőrangú szálloda, telefonnal, központi fűtésrel és meleg vízzel minden szobában, pátkaudaron van és díjazatlan szállítja a szállodába a vendégek poggyásait. A szálloda egész szemeztetésével és felszereléssel rendelkezik.

közlebb, mintha mesterségesen akarnók átvenni az idegen nép népiség szellemét”. — Max Brod teljesen zsidóvilág környezetből származott és 1910-ben egy véletlen találkozásán Hugo Bermannal vette át a cionizmusot, amelynek később agitátora is lett. Lelkesen hallgatta a prágai Bar K. chabán Martin Buber előadásait a zsidóságról és a nyugati zsidó ügy körül sorosban kapcsolatba a keleti zsidósággal. A háború alatt a Prágába érkezett zsidó menekültek körében megismeri a chasszidizmust és még jobban érdeklődni kezd a keleti zsidóság. A háború utáni átalakulások terén nagy politikai szerepe volt. Az antiszemitizmus elleni küzdelemben is erőlyesen vette ki részét.

— Az Aguda központi bizottságának ülése Varsóban. Varsó. — Ünnepléses körök között, az elmúlt héten nyit meg Varsóban az Aguda világszervezet központi tanácsának ülése. Az Aguda közvélemény nagy érdeklődéssel tekint a tanácskozások elé, mert a legutóbbi kongresszus óta számos elvi jelentőségű kérdés vár megoldásra. Különösen a palesztinai munka készletítése tekintetében vannak jelentős határozatok a központi bizottság tanácskozásaitól. Igen érdekes, hogy a Bacsben megjelenő agudista organum a „Jüdische Presse” hogyan foglalkozik az Aguda központi ülésszékével. Megállapítja, hogy a tanácskozások tárgya a palesztinai kérdés körül kell forogjon, mert ma már örömmel állapíthatjuk meg, hogy azok az aggodalmak, amelyek a palesztinai választás előtt kapcsolatban álltak el bennünket, alapjában elmentek. Le kell szögeznünk — írja a lap, hogy Erec Jisraeleban ma igen erős vallásos élet vetette meg a lábát és ezen az istenadott földön még további gyönyörű perspektívák vannak a választás éleli kimélyítése tekintetében.

— Gyűztek a cionisták a szaloniki hitközségi választáson. Az elmúlt héten folyt a Szaloniki-ban a hitközségi választás, amelyet már hetekkel ezelőtt nagy pártagitáció előzött meg. A választáson nagy többséget a cionisták szereztek, akik 21 mandátumot nyertek a további mandátumok a következőképpen osztanak meg: Asszimilánsok 10, Mizrach 3, Revisionisták 3, Radikális-cionisták 3, függetlenek 2, iparosok 1.

— Meghalt dr. Nathan Birnbaum felesége. A napokban hunyt el 65 éves korában Severingben dr. Nathan Birnbaum felesége, 40 évig élt boldog házasságot Birnbaummal és amidőn férje belső meggyőződéséből az orthodoxiához csatlakozott, hátrál szigorú orthodox alapokra helyezte ő is. Az elhunyt utolsó öröme az volt, hogy láthatta, miként ünnepli az egész világ férjének, Dr. Nathan Birnbaumnak 70 éves születési évfordulóját.

— Max Brod 50 éves. A világhírű zsidó író, Max Brod, a napokban töltötte be 50. életévét. Nem óhajtuk e helyütt Max Brod írói munkásságát méltatni, csupán arra akarnak rámutatni, hogy Max Brod majdnem minden regényében és írásában az örök zsidó kérdés legaktuálisabb kérdését tárgyalja. Azon ritka nagy zsidó egyéniségekhez tartozik, akik öntudatos zsidó maradtak minden irodalmi megnyilatkozásukban. — Már 1913-ban egyik dolgozatában foglalkozik a németül író zsidó költő feladatával és a többek között a következőket mondja: „Az én meggyőződésem az, hogy a németül író zsidó költő mélyesége zsidó nemzeti érzése első ízben nyújt lehetőséget arra, hogy őszintén közelédjék a német nép népi szelleméhez. Mert a saját népiségünk nyújtotta öröm közelebb hoz bennünket más népiség örömehez, sokkal

veszik észre, hogy a talaj egyre jobban csúszik ki alóluk és a Galutának örökté szét húzó átkát nem lehet elfűteni Palesztinába. Vakok és nem látják, hogy az elvek fenntartása mellett is, Erec Jisraeleban egy egységes zsidó nép van kiépülőben egy szűbb és szolidáris szeretetben összefogó zsidó jövő érdekében. Szerk.)

— Pokolgépes merénylet a lembergi cionista otthon ellen. Az elmúlt héten, kedden a kora reggeli órákban a lembergi cionista szervezet helyiségében pokolgép robbant, amely teljesen összetört a helyiséget. A robbanás következtében előállott tüzet nagy tűzoltóközség tudta csak lokalizálni. A tetesek eddig még nem kerültek elő. A rendőrség ama véleményének adott kifejezést, hogy a merénylők a cionista főbor zsidó politikai ellenségét köztöltésnek feltehető. Dr. Schmorak és dr. Rosnarin képviselték a khal cionista szervezet elnökeit élesen tiltakoztak e felfelvés ellen. A lakosság körében az a meggyőződés alakult ki, hogy a merénylet az antiszemita nemzetpolitikások hajlóká végre. A pokolgép egyes maradványait a nyomozó bizottság még megtalálta. A robbanás pillanatában senki sem tartózkodott a helyiségben.

— A csehszlovákiai zsidóság ünnepli Masaryk elnököt és Benes külügyminisztert. Amidőn az emlékeztető volt, Th. G. Masaryk, a csehszlovák Irtárság 85 éves elnökét, újra megválasztották. Különösen a mai korzakban bír ez a választás rendkívül nagy jelentőséggel, amidőn egész Európára a reaktív sűtőre rá belyegtek. Mert Masaryk elnök személye garanciát jelent arra, hogy a köztársaság területén élő zsidóság sorsában nem áll be változás, hogy a demokratikus jogegyenlőség biztosítva lesz. Melfő társá ebben a munkában dr. Benes külügyminiszter is, akinek ugyanolyan érdemei vannak a köztársaság megápitásának terén, mint Masaryk elnöknek. — Dr. Benes Eduard egyébként most ünnepele születésének 50 ik évfordulóját, amely alkalommal az egész európai diplomáciai kar felkereste jókívánásaival. A köztársaság zsidósága is részt vett a külügyminiszter ünneplésében és hivatalos képviselők utján juttatta előtte kifejezésre őszinte tisztelőt és szeretetét. Benes számos ízben szállt már sikra a zsidó Palesztina érdekében, mint népszövetségi megbízott. A csehszlovákiai Zsidó Párt nevében úgy Masaryk elnököt, mint Benes külügyminisztert Dr. Emil Margulies elnök, és dr. Angelo Goldstein képviselő üdvözölték.

A lévai chevra kadisa elnökévé uból Schulez Ignác nyomdalajdonost választották meg, aki másfél évtizedes működésében a maradandó alkotások egész sorozatával (a Szentegylet szerzési termékek, a temető miniszteri gondozásával, a Szeretkez példás szervezésével) a zsidó micromunka körül elvállhatatlan érdemeket szerzett. A szociális szivelt támogatásán kívül, Rosenfeld Izidor rabbi közreműködésével, eredményes sikerrel gondoskodik Schulez Ignác — a hívők lelkes szolidaritásában — az ifjúság vallásos neveléséről s a Talmod-Tora továbbképző munkájáról is.

Tátralomnic! Magas Tátra! SCHREIBER PENZIÓ Orlh, kóser, elsőrendű konyha és kiszolgálás. Mérsékelt árak. Felölti leányok kíséret nélkül is felvételenk. Egész éven át nyitva. Schreiber Mór bérlő, Tatranska Lomnica, Bugsch-villa.

Fertőzéstől óvja Szt. László fertőtlenítő szappan

RÖVID HIREK

LUBLIN. Hét héttel ezelőtt... halálát... szünetelt...

NEW-YORK. Az amerikai... szünetelt... szünetelt...

BERLIN. A „Stürmer“... szünetelt... szünetelt...

WORMS. 1934 június 3-án... szünetelt... szünetelt...

BÉCS. Az elmúlt héten... szünetelt... szünetelt...

BRESZLAU. A breszlai... szünetelt... szünetelt...

VARSÓ. A cionista... szünetelt... szünetelt...

REGENSBURG. A német... szünetelt... szünetelt...

KÖLN. Kölnben a zsidó... szünetelt... szünetelt...

LONDON. Dr. G. Montefiore... szünetelt... szünetelt...

Ki lesz az új sebészorvos... oradeai zsidókorházban? Megemlékeztünk...

ZSIDÓ HUMOR

Zsidó Lexikon... Écsész: Amit rendszerint másnak adunk...

Lósa: Horá! Anyósnyak... Barnizvo: Sokan csak öregségüknek...

Az eszponem: Aki adásától... meri kérni.

Ajkajmen: Amit lopni is... Mesimed: Rendszeresen...

Jusson máznak is... A Noda Bihudához...

Chirijasi „Tipografiei Romanești“... Oradea, Alcoa Romel No. 2.

Palesztinai hírek

Hivatalos közlések szerint... Hivatalos közlések szerint a fel-avivi...

A Waad Leumi és a Jewish Agency... Hivatalos közlések szerint a fel-avivi...

Az arab sejtő közlése szerint... Hivatalos közlések szerint Sir Arthur...

A fel-avivi Levante-Messel... Hivatalos közlések szerint a fel-avivi...

Kirjath Anawim kolónián... Hivatalos közlések szerint a fel-avivi...

Az Assefat-Haniwharim... Hivatalos közlések szerint a fel-avivi...

A palesztinai khal-cionisták... Hivatalos közlések szerint a fel-avivi...

A palesztinai koronai... Hivatalos közlések szerint a fel-avivi...

A palesztinai zsidó... Hivatalos közlések szerint a fel-avivi...

Tel-Avivtól délre... Hivatalos közlések szerint a fel-avivi...

Jeruzsálemben... Hivatalos közlések szerint a fel-avivi...

VI. évf. 24. sz.

NEPUNK

ERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: ORADEA. Strada Iosif Vulcan No. 4. Telefon: 440.

ZSIDÓ HETILAP. Főszerkesztő: Wassermann Sándor. Felelős szerkesztő: Leitner Zoltán.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldön: Egész évre... külföldön: 4-2 Dollár...

Halálos ítélet...

Jeruzsálemben elhangzott... Halálos ítéletet hozott a bíróság...

hitegődről, ami a felsőbb fórumok... Halálos ítéletet hozott a bíróság...

Horogkeresztes polgárháború Ausztriában

Levegőbe repítették a neubeckeri... Horogkeresztes polgárháború Ausztriában...

Amikor a „testet” felmentik és a „bűntársat” halálra ítélik.

Az Arlosoroff per halálos ítélete egy új „justizmordot” jelent a világ zsidóságának

Amikor a „testet” felmentik és a „bűntársat” halálra ítélik... Az Arlosoroff per halálos ítélete egy új „justizmordot” jelent a világ zsidóságának...

Amikor a „testet” felmentik és a „bűntársat” halálra ítélik... Halálos ítéletet hozott a bíróság...